

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/19/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315201234
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2315201234.2

Rozhodnutie

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou, v právnej veci navrhovateľa: A. G., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, proti odporkyni: S. G., nar. XX.X.XXXX, toho času bytom na neznámom mieste, v konaní zastúpená opatrovníčkou JUDr. J. T., zamestnankyňou Okresného súdu Dunajská Streda, o návrhu na rozvod manželstva a na úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom: A. G., nar. X.X.XXXX, a K. G., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom ako navrhovateľ, v konaní obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, takto

r o z h o d o l i :

Manželstvo účastníkov konania, navrhovateľa a odporkyne uzatvorené dňa 12.12.2009 v Š., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Š., vo zväzku 17, ročník 2009, na strane 150, pod por. č.106, sa rozvádza.

Maloleté deti sa na čas po rozvode zverujú do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Matka je povinná platiť na výživu maloletých detí na každé dieťa mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletých detí počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva.

Matke sa obmedzuje výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku maloletých detí.

Styk matky s maloletými deťmi sa neupravuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ svojím návrhom zo dňa 23.1.2015, ktorý bol tunajšiemu súdu doručený dňa 23.1.2015, žiadal, aby súd rozviedol jeho manželstvo uzavreté s odporkyňou, nakoľko sú vzťahy medzi ním a odporkyňou hlboko a trvalo rozvrátené a jeho manželstvo s odporkyňou neplní už dlhšiu dobu svoj účel a nemožno tiež očakávať obnovenie manželského spolužitia účastníkov konania. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že účastníci konania sa navzájom úplne citovo odcudzili, ich manželstvo je len formálne, keďže odporkyňa sa dlhodobo zdržiava v zahraničí na neznámom mieste a navrhovateľ s ňou nie je v nijakom kontakte. Spolužitie prerušili manželia už v máji roku 2010. Z návrhu zároveň vyplýva, že z manželstva pochádzajú dve maloleté deti, ku ktorým navrhovateľ žiadal upraviť rodičovské práva a povinnosti na čas po rozvode manželstva a zároveň žiadal, aby súd odporkyni obmedzil výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom, nakoľko odporkyňa nejaví o maloleté deti dlhodobo nijaký záujem. Počas manželstva sa odporkyni narodilo ešte jedno dieťa, navrhovateľ však tvrdí, že nie je jeho biologickým otcom, keďže dieťa sa narodilo až po tom, čo účastníci konania prerušili spolužitie, uvedené dieťa bolo medzičasom osvojené.

Súd v priebehu konania zistil, že odporkyňa sa nachádza na neznámom mieste, pravdepodobne kdesi v zahraničí, a preto jej v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil opatrovníka pre konanie.

Súd v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec v neprítomnosti opatrovníčky odporkyne, ktorá bola na pojednávanie riadne predvolaná, ktorá však svoju neprítomnosť na pojednávaní nijako neospravedlnila.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, ďalej s obsahom pripojených spisov, ako aj vypočutím navrhovateľa a kolízneho opatrovníka, v konaní zastupujúceho záujmy maloletých detí, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 12.12.2009 v Š.. Manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Š., vo zväzku 17, ročník 2009, na strane 150, pod poradovým číslom 106. Posledné spoločné bydlisko mali účastníci na adrese E. 835. Z manželstva účastníkov pochádzajú tri maloleté deti, z ktorých však jedno bolo medzičasom osvojené. Navrhovateľ tvrdí, že on nie je biologickým otcom tohto dieťaťa.

Spolužitie navrhovateľa a odporkyne trvalo 5 mesiacov, v máji roku 2010 účastníci konania toto spolužitie prerušili. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12P/142/2010-19 zo dňa 16.9.2010 boli maloleté deti, pochádzajúce z manželstva, na základe dohody navrhovateľa a odporkyne zverené do osobnej starostlivosti odporkyne a navrhovateľ bol zaviazaný platiť na maloleté deti výživné. Odporkyňa maloleté deti neskôr opustila. Maloletá K. sa od júla 2011 nachádzala v starostlivosti starej matky W. L., a to až do júla 2014, kedy si maloletú zobral do opatery navrhovateľ. Nad maloletým A. bola zase rozsudkom č. k. 12PPOm/2/2012-45 zo dňa 30.5.2013 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá bola následne rozsudkom č. k. 12P/119/2014-57 zo dňa 11.11.2014 zrušená, a ktorým bol maloletý A. zverený do starostlivosti navrhovateľa. V súčasnosti žijú obe maloleté deti s navrhovateľom, jeho družkou, s ich spoločným dieťaťom a s dvoma deťmi družky navrhovateľa. Maloletá K. je žiačkou 2. ročníka základnej školy, pričom toho času navštevuje aj záujmový krúžok anglického jazyka, maloletý A. je žiakom materskej školy. V rámci šetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľa kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky, týkajúce sa starostlivosti, ktorú navrhovateľ poskytuje svojim maloletým deťom, kolízny opatrovník preto skonštatoval, že navrhovateľ má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti o maloleté deti.

Navrhovateľ je aktuálne, a to od 8.4.2014, zamestnaný, pričom jeho čistý mesačný príjem predstavuje niekedy aj sumu vo výške približne 700 eur, príjem v tejto výške však nedosahuje pravidelne každý mesiac. Okrem toho navrhovateľ poberá prídavky na deti vo výške 47,04 eur. Od júna roku 2010 žije navrhovateľ v spoločnej domácnosti so svojou súčasnou partnerkou, s ktorou majú aj jedno spoločné dieťa. Odporkyňa sa toho času zdržiava na neznámom mieste. Súdu sa jej pomery nepodarilo prešetriť, a to ani dotazom na príbuzných odporkyne. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že na Slovensku odporkyňa nie je zamestnaná a dotazom na príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zase súd zistil, že odporkyňa nie je aktuálne vedená ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Od 1.7.2007 však odporkyňa poberá prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur. Odporkyňa nie je vedená ani v živnostenskom či obchodnom registri.

Na pojednávaní vo veci dňa 22.10.2015 bol prítomný navrhovateľ a kolízny opatrovník. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že na svojom návrhu na rozvod manželstva trvá, pretože jeho manželstvo s odporkyňou je nefunkčné, rozvrátené a toho času je už len čisto formálne, keďže navrhovateľ s odporkyňou nežije od mája roku 2010. Kolízny opatrovník navrhol maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti navrhovateľa a zároveň navrhol obmedziť odporkyni výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku maloletých detí. Kolízny opatrovník taktiež navrhol určiť odporkyni výživné v minimálnom rozsahu, nakoľko sa nepodarilo zistiť jej aktuálne majetkové pomery.

Podľa ustanovenia § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa čl. 1 základných zásad zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZR) manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni

a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

Podľa čl. 4 základných zásad ZR, všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny.

Podľa ustanovenia § 18 ZR, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa ustanovenia § 22 ZR, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa ustanovenia § 23 ods. 1 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa ustanovenia § 23 ods. 2 ZR, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 2 ZR, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 3 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a/ ZR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Podľa ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ustanovenia § 75 ods.1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ustanovenia § 163 ods. 1 O.s.p., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Manželstvo je zväzkom muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených zákonom o rodine. Jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

K zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch, a to len na návrh niektorého z manželov, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoložitia. Podanie návrhu na rozvod manželstva je osobným právom každého z manželov, čo vyplýva zo zásady manželstva ako slobodného a dobrovoľného zväzku muža a ženy. Pri skúmaní, či sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoložitia, súd berie do úvahy najmä vzájomný vzťah medzi manželmi, doterajšie spoložitie, jeho dĺžku ako aj mieru vzájomnej odkázanosti a možnosti navzájom si poskytovať osobnú, majetkovú a materiálnu pomoc.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh na rozvod manželstva bol podaný dôvodne, nakoľko manželstvo účastníkov konania je skutočne nefunkčné, trvalo rozvrátené a v podstate čisto formálne. Navrhovateľ a odporkyňa žili ako manželia len päť mesiacov po uzavretí manželstva, keďže spolu od mája roku 2010 nežijú v spoločnej domácnosti. V súčasnosti navrhovateľ nie je s odporkyňou v nijakom kontakte, navrhovateľ má aktuálne partnerku, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, a s ktorou majú jedno spoločné dieťa.

V zmysle citovaného ustanovenia § 113 ods. 1 O.s.p. je s konaním o rozvod manželstva obligatórne spojené aj konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode. Z manželstva účastníkov konania pochádzajú tri maloleté deti, aj keď pokiaľ ide o tretie z nich, to sa narodilo už v čase, kedy spolu účastníci konania nežili a odporca preto vylučuje, že by bol biologickým otcom tohto dieťaťa. Uvedené dieťa však bolo medzičasom osvojené, súd preto v rámci tohto konania rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu neupravoval. K zvyšným dvom maloletým deťom, pochádzajúcim z manželstva, súd upravil rodičovské práva a povinnosti tak, ako to vyplýva z enunciatu tohto rozsudku. Súd maloleté deti zveril do starostlivosti navrhovateľa, nakoľko mal za preukázané, že navrhovateľ deťom dokáže poskytnúť adekvátnu starostlivosť. Súd ďalej určil odporkyňu výživné na každé maloleté dieťa v minimálnom rozsahu, nakoľko sa súdu nepodarilo prešetriť aktuálne majetkové pomery odporkyne, ktorá sa toho času zdržiava na neznámom mieste, avšak v zmysle citovaného ustanovenia § 62 ods. 3 zákona o rodine je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, a to vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, čo toho času predstavuje sumu 27,13 eur. Styk maloletých detí s odporkyňou súd neupravil, nakoľko navrhovateľ nežiadal žiadnu konkrétnu úpravu styku odporkyne s maloletými deťmi.

Súd ďalej obmedzil odporokyni výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku maloletých detí, a to z dôvodu, že odporokynia svoje rodičovské práva a povinnosti v tomto smere už dlhšiu dobu vôbec nevykonáva a ani žiadnym spôsobom nezabezpečuje výchovu maloletých detí.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 144 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého účastníci v konaní o rozvod manželstva nemajú právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie zo strany navrhovateľa a kolízneho opatrovníka neprípustné, pretože títo účastníci konania sa svojho práva podať odvolanie výslovne vzdali po vyhlásení rozsudku podpisom do zápisnice.

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie opatrovníčka odporokyne, a to do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.